

1. INLEIDING

De intensieve bemonstering voor aardappelmoeheid (AMI) is inmiddels een begrip. Steeds meer telers gebruiken AMI. Het tijdig opsporen van een beginnende aaltjesbesmetting is de basis om deze goed te kunnen beheersen en problemen met besmet uitgangsmateriaal te vermijden. Nu zijn de laboratoria klaar om met een intensieve bemonstering voor wortelknobbelaaltjes (*Meloidogyne*) aan de gang te gaan. Deze Melo-intensief (Melo-i) haalt een pakkans van 90% en daardoor worden de wortelknobbelaaltjes vroegtijdig opgespoord.

2. WAT IS EEN MELO-I BEMONSTERING

Bij een Melo-i bemonstering wordt op oppervlaktes tot maximaal één hectare bouwvoordiep bemonsterd. Vergeleken met een standaardbemonstering worden er veel meer stekken genomen en wordt er dus meer grond verwerkt. De pakkans is hierdoor veel groter. In principe kunnen alle *Meloidogyne* aaltjes (*M. chitwoodi*, *M. fallax*, *M. hapla*, *M. naasi*) worden opgespoord maar dit is afhankelijk van de gebruikte techniek. Vraag ernaar bij uw laboratorium.

3. WAT LEVERT EEN MELO-I OP?

Een Melo-i bemonstering zal een besmetting na een sterk vermeerderend gewas met een 90% zekerheid opsporen, mits er vóór half november wordt gemonsterd. Er kan in het daarop volgende jaar, als sprake is van besmetting, op een beperkte oppervlakte een alternatief gewas/ras worden geteeld of een bestrijdingsmaatregel worden genomen. Het geeft ook de mogelijkheid om het besmette perceel/strook als laatste te bewerken om zo verdere verspreiding van de wortelknobbelaaltjes te voorkomen.

Let op: de Melo-i bemonstering is vrijwillig!

4. BEPERKINGEN MELO-I

Anders dan bij een AM-intensieve bemonstering kan een Melo-i bemonstering niet het hele jaar door effectief worden ingezet. Dit heeft te maken met de hoge sterfte van wortelknobbelaaltjes na de oogst en gedurende de wintermaanden. **Tot half november is de detectiekans optimaal.** Na half november is de helft van de aaltjes al afgestorven. In het voorjaar is er nog geen 10 procent over. Bij een besmetting kan dit het verschil betekenen tussen wel en niet aangetoond worden. Dit wil niet zeggen dat in het volgende jaar geen schade wordt veroorzaakt. Zo snel als ze afsterven zo snel kunnen ze zich ook weer vermenigvuldigen zodra er een gewas staat.

5. AAN DE SLAG

Alle in het colofon genoemde laboratoria bieden een Melo-i bemonstering aan met een eigen methode maar met eenzelfde hoge betrouwbaarheid mits er vóór 15 november wordt bemonsterd.

De hoogste kans om een besmetting aan te tonen is direct na de oogst van een sterk vermeerderend gewas. Maak hier gebruik van door dan te bemonsteren! Bespreek de uitslag met

uw adviseur en stel een stappenplan op. Houd daarbij rekening met de wintersterfte die nog optreedt. Mogelijke maatregelen zijn zwarte braak, laat zaaien en/of optimale onkruidbeheersing. Teel alleen een groenbemester als stuifdek. Teel op de strook met de besmetting geen schadegevoelige gewassen en geen gewassen die de aaltjes sterk vermeerderen. Raadpleeg hiervoor www.aaltjesschema.nl.

M. chitwoodi en *M. fallax* zijn quarantaineorganismen waarvoor specifieke maatregelen gelden. Zie hiervoor www.vwa.nl. De teelt van uitgangsmateriaal op besmette percelen wordt sterk afgeraden omdat het geproduceerde uitgangsmateriaal niet besmet mag zijn.

COLOFON

colofon@2012, Actieplan Aaltjesbeheersing

Dit project maakt deel uit van het Actieplan Aaltjesbeheersing, een initiatief van het Productschap Akkerbouw en LTO Nederland. Binnen het Actieplan voeren diverse partijen gezamenlijk onderzoeks- en voorlichtingsprojecten uit op het gebied van aaltjesbeheersing om de continuïteit van teelten voor de Nederlandse land- en tuinbouw te waarborgen.

Informatie over het Actieplan Aaltjesbeheersing

Tijtse Bouwkamp, Postbus 29739, 2502 LS Den Haag

Telefoon: 070-3708426

e-mail: aaltjesbeheersing@hpa.agro.nl

internet: www.kennisakker.nl

De Melo-i bemonstering is ontwikkeld door WUR in samenwerking met de laboratoria: BLGGAgroXpertus, HLB, De Groene Vlieg, NAK agro, Roba en Nemacontrol en gefinancierd door genoemde laboratoria en het ministerie van EL&I in het kader van het NemaDecide project. De brochure is gefinancierd door genoemde laboratoria en het Actieplan Aaltjesbeheersing.

Deze brochure is met de uiterste zorg samengesteld op basis van de meest actuele en betrouwbare informatie. DLV Plant, PPO, bovengenoemde laboratoria en PA aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor de gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van deze informatie.